

*''Een man van Drogeham,
die tot deez' snoodheid kwam''*

**''Een poging tot moord te
Drogeham in december 1889''**

Door Dirk R. Wildeboer te Buitenpost,
secretaris van de Stichting Oud-Achtkarspelen

Op 10 en 11 december van het jaar 1889, nu meer dan een eeuw geleden, was het dorp Drogeham in rep en roer. Bij boer Nicolai aan de Lytse Wei was iets vreselijks gebeurd. Wat er precies was voorgevallen, vindt u in dit artikel. Jan van Salen, volksdichter en liedjeszanger, maakte er een lied op, dat op een destijds bekende wijze kon worden gezongen.

Rechts op de voorgrond ziet u café "Het Gouden Wagentje" van Wijma en in het midden café "De Ham" van F. Oosterbaan. In het verslag van de rechtszitting werden verschillende namen van herbergiers genoemd. (Foto van plm. 1895).

Inleiding

Het was in de late namiddag van 10 december 1889 dat de 67-jarige Anne Roels Nicolai in zijn boerderij te Drogeham nog wat zat te schemeren. Het was hem nog iets te vroeg om het licht te ontsteken, want hij was een zuinig man. De boer was nooit getrouwd geweest, deed zelf nog de huishouding en was aan het rentenieren. Het was algemeen bekend dat hij er warmjes bij zat. De boerderij en het bijbehorende land waren zijn eigendom. Hij leende wel eens geld uit aan particulieren en van het gespaarde geld kocht hij ook "Landschappapierkes". Een zekere Gerben Lykles Wielinga uit Drogeham beredderde dit voor hem. De laatste tijd had hij er geen land meer bijgekocht.

Ook wist men wel in het dorp dat hij vaak veel geld in huis had. Hij was er zant van bewust dat dit dieven kon aantrekken. Op de bewuste namiddag had hij dan ook zorgvuldig de deuren op slot gedaan. Tegen 5 uur, toen Nicolai nog in het donker zat, hoorde hij iemand met de klink van de buitendeur rammelen en op het raam tikken, die even later hiervoor verscheen. De man riep: "Anne, doe de deur open, ik heb een boodschap voor jou". Nicolai zag toen dat de hem bekende bakker V. voor zijn deur stond en liet hem binnen. De bakker ging bij de kachel zitten en vertelde dat hij onderweg een man had ontmoet, die hem gevraagd had: "zou Anne ook vlasland te verhuuren hebben?" Nicolai reageerde hier onmiddellijk op dat dit niet het geval was. In het verslag van de rechtszitting staat hierover: "Nee, daar heb ik geen zin in, waarop de bezoeker antwoordde, het vlas kan anders goed geld doen". Daarna spraken de mannen nog over de verbouw van aardappelen. Nicolai vertelde dat hij aardappels had geleverd aan de fabrikant Scholten te Groningen, maar dat hij lang op zijn geld moest wachten. Verder viel het boer Nicolai op dat zijn visite de (vuile) klompen had aangehouden, wat zeker niet de gewoonte was in Drogeham, maar deze altijd buiten liet staan. De bakker droeg nog een blauwe zak om de hals, waarmee hij het brood bij de klanten rondbracht. Op de rechtszitting was deze broodzak als bewijsstuk aanwezig.

Geertje Krol-Visser, 53 jaar, vertelde toen dat zij deze zak voor bakker V. had gewassen, er niets bijzonders aan had bespeurd dan alleen dat er nogal wat zemelen inzaten. Blijkbaar was het in die tijd de gewoonte dat de bakkers in dergelijke zakken het brood bij hun klanten bezorgden. Van fietsen en auto's had niemand nog gehoord. Na het praatje over de aardappelleverantie, vroeg de bezoeker aan Nicolai, wijzende op de gemeenschappelijke tussenmuur in de kamer met de burens De Jong: "is die van steen of van hout?", kreeg hij ten antwoord, dat die van steen was. De bakker zei hier op: "ik kan ze anders wel in de andere kamer horen praten, maar De Jong is wat doof". Nicolai beaamde dit.

De moordpoging

Na nog wat gepraat over koetjes en kalfjes, stond de bakker plotseling van zijn stoel op, kwam op de boer toe en zette hem beide handen op de keel. Nicolai viel hierbij op de vloer, bakker V. zette toen zijn knie op de borst van Nicolai en kneep met beide handen zijn keel dicht totdat hij bijna stikte. Verder staat in het verslag van de rechtszitting te lezen: "dat de benauwdheid hem evenwel kracht gaf om een der handen van beklagde los te maken, dat hij toen geschreeuwd heeft, doch dat hij wel wist dat beklagde onmiddellijk de hand welke hij getuige had losge-

maakt, op zijn mond drukte om hem verder schreeuwen te beletten en daarbij met de andere hand zijn hals des te steviger dicht kneep". Hierna hoorde Nicolai iemand buiten op het raam tikken, die riep "Anne wat is er met je?" Dit bleek later buurvrouw De Jong te zijn. De bakker had zich toen snel uit de voeten gemaakt. Vrouw De Jong heeft toen bij de andere burens geroepen dat het niet goed was bij Nicolai en dat er gauw volk moest komen, waarna de knecht Piet Hoeksma van baas Van der Wal met een grijp bij haar kwam. Mevrouw De Jong is daarna gekomen met doeken en water om Nicolai wat te wassen en hierna hield het bloeden op. Nicolai was er echter slecht aan toe. Hij had een bloedende wonde aan de linker slaap van zijn hoofd en met het linkeroog heeft hij een tijdlang niet kunnen zien. Hij had veel pijn aan zijn hals en er waren ontvellingen aan zijn gezicht en hals. Dokter Ynzonides uit Buitenpost, had op verzoek van de burgemeester, op 12 december 1889 een visite aan Nicolai gebracht. Tijdens de rechtszitting deed hij uitvoerig verslag van zijn bevindingen. Uit eigen waarneming kon hij bepaald verklaren dat de patiënt zeer nabij de verstikkingsdood was geweest. De wurgpoging had niet een enkel ogenblik langer moeten duren. Verder verklaarde de arts dat door de schrik en de belangrijke ophoping van bloed in de hersenen oorzaak kon zijn geweest dat Nicolai op de avond van de mishandeling, de naam van de dader niet heeft genoemd. Een tijdelijke geheugenstoring kon zeker het geval zijn geweest.

Wie was de dader?

Na de poging tot moord, vroegen de burens aan Nicolai wie hem zo te pakken had gehad. Hij gaf hierop geen antwoord, maar zei dat hij het zelf wel wist en de naam van de dader aan de burgemeester zou vertellen, maar dat het geen familielid was. Na het voorval kwam er een hele massa volk bij Nicolai in de kamer. Iedereen wilde weten wie het had gedaan. Maar het slachtoffer noemde de naam niet.

De volgende morgen had hij aan Reid van der Ley verteld wie de dader was, die op zijn verzoek naar Buitenpost was gereisd om het de burgemeester mede te delen. Op 11 december konden de buurtbewoners zien dat de burgemeester toen met twee veldwachters rond de boerderij van Nicolai liepen.

Bakker Jakob V.

De beschuldigde vertelde op de rechtszitting uitvoerig hoe zijn bedrijf er financieel voorstond. Het ging de laatste jaren slecht met de bakkerij. Hij verkakte maar 4 of 5 zakken "koom" per week en deze moest hij contant betalen. Men wilde hem niet meer op rekening leveren. Ook het paard en wagen

dat hij verhuurde, leverde maar weinig winst op. Al geruime tijd was hij noodzaak om geld te lenen, onder andere bij zijn zwager Haanstra te Boornbergum. Hier had hij f 100,- geleend. Bij koopman Wijma in Drogeham stond nog een oude schuld van f 350,- voor geleverde rogge. Wijma verklaarde op de zitting dat hij V. nooit had aangemaand, omdat het wel bekend was dat de bakker toch niet kon betalen. Verder was er nog een schuld van f 49,- bij de wagenmaker Scheffer te Kooten, waarvoor deurwaarder Oostingh uit Buitenpost aan de deur was geweest. Maar onze bakker had niet alleen schulden, hij had ook vorderingen. Een aantal klanten hadden de gewoonte om maar eens per jaar af te rekenen. Zo had hij op 1 januari 1890 een bedrag aan broodgeld uitstaan van in totaal f 125,-. Ook de gemeente Achtkarspelen had hem nog niet de f 37,- betaald voor het vervoer van zand en stembussen. Hierna vertelde V. zeer uitgebreid waar hij op de dag van 10 december 1889 was geweest, met welke personen hij had gesproken en waarover. Hij gaf toe dat hij omstreeks 5 uur in de namiddag in de buurt was geweest van de woning van Nicolai, maar hij ontkende zijn bezoek aan hem op deze dag en tijd. Toen de bakker 's avonds thuis kwam om te eten, vertelde één van zijn kinderen dat er iets bij boer Nicolai was gebeurd, maar niet te weten wat precies. Na de maaltijd ging hij naar de kastelein Oosterbaan om te vragen wat er bij Nicolai was voorgevallen.

Hier ontmoette hij zijn vriend Rinsma, waarmee hij later op de avond nog een aantal borrels had gedronken in de herberg van Boersma.

Ben jij de moordenaar?

De volgende morgen, op 11 december, zat V. alweer bij Boersma in het café. Omdat Nicolai hiernaast woonde, kon hij zien dat er een paar politie-agenten op het erf van Nicolai zijn boerderij liepen. Tijdens dit bezoek was hij zeker door vier personen benaderd, met de vraag: "Ben jij de moordenaar van Drogeham?" Hij wist niet meer wat hij hierop antwoordde. Tussen 12 en 1 uur in de middag had hij van de burgemeester een boodschap gekregen dat hij hem wilde spreken ten huize van de kastelein Oosterbaan. Aanvankelijk had hij dit geweigerd, omdat hij zich niet meer op straat durfde te vertonen en bang was dat nog meer mensen hem gingen vragen of hij had geprobeerd Nicolai te vermoorden.

Wanneer precies de dader werd gearresteerd, is niet in de stukken na te gaan. In ieder geval zat hij op 14 december al vast, wat later bleek uit een verklaring van een andere getuige.

De dag van de rechtszitting

Op woensdag 12 februari 1890 was "de openbare terechtzitting der Arrondissements-Rechtbank te Leeuwarden", waar de strafzaak werd behandeld. Het wemelde die dag van "Hamsters" in de Friese hoofdstad, want er waren niet minder dan in totaal 35 getuigen opgeroepen. Dit waren allemaal personen die belastende verklaringen voor de dader aflegden. Velen hadden de bakker op de dag van de moordpoging in de buurt van de woning van Nicolai gezien. Getuige Reid van der Ley

vertelde dat Nicolai, die een oom van hem is, veel geld bezit en diverse familieleden heeft die dit best kunnen gebruiken. Getuige vroeg dan ook aan zijn oom op de bewuste avond, of de dader iemand uit de familie was geweest die hem zo te pakken had gehad. Het slachtoffer had ontkennend op zijn vraag geantwoord en gezegd dat het iemand uit het dorp was geweest. Blijkbaar waren er nogal wat 'omkesizzers', die op de erfenis zaten te wachten van de ongehuwde man. Verder bleek tijdens de zitting dat Van der Ley en de beklagde niet bepaald vrienden waren. In de tijd dat Van der Ley armvoogd in Drogeham was geweest, zou hij ruzie met bakker V. hebben gehad over een broodleverantie aan de armen. Jakob V. verklaarde, van anderen te hebben gehoord, dat Reid van der Ley enkele jaren geleden, een ram van hem had doodgetrapt. Van der Ley zei hierop niets van te weten. Het leek er op dat de bakker voor zijn poging om Nicolai te vermoorden zich eerst wat moed had ingedronken in de herberg van Veenstra. De verklaring van Anne Veenstra, winkelier en tapper te Drogeham, die werd afgelegd, staat als volgt in het verslag vermeld: "Dat beklagde op 10 December j.l., des avonds omstreeks vier uur bij hem is gekomen en tot ongeveer half vijf dien avond is gebleven; dat beklagde toen een pet op had en een dergelijke blauwe zak als thans aanwezig is, om zijn hals had geslagen. Dat beklagde in dat half uur, dat hij bij hem geweest is, vier borrels heeft gedronken; dat beklagde wel meer bij hem kwam, doch nooit zoo veel dronk".

Het zou te ver voeren om in dit verhaal alle verklaringen van de getuigen te vermelden. "Het proces-verbaal" van de zitting telt het respectabele aantal van 32 dichtbeschreven bladzijden. De klerk van de rechtbank heeft het er maar druk mee gehad.

Vonnis

De rechtbank achtte het bewezen dat Jakob V. het voornemen had gehad om Anne Roels Nicolai opzettelijk van het leven te beroven. Het werd de dader ernstig aangerekend, dat hij met de gepleegde mishandeling op het slachtoffer op een volhardende wijze was doorgegaan, nadat deze reeds bijna was gestikt. Het vonnis was 5 jaar gevangenisstraf.

Getuigen

Tijdens de rechtszitting waren verder nog als getuige aanwezig o.a.: Romke Hoeksma, 21 jaar, arbeider te Drogeham; Jan van der Heide, 47 jaar, arbeider te Harkema-Opeinde; Tjerk Jelles van der Veen, 51 jaar, arbeider te Surhuisterveen; Aaltje Johannes Kramer, 44 jaar, Drogeham, wed. van Pieter Hamstra; Harm en Janke Meinardy, Drogeham, resp. 78 en 48 jaar; Jelle Wytzes Politiek, 43 jaar, arbeider te Kooten; Jan Roelofs Schuiling, 35 jaar, molenaar bij Kootstertille; Hendrik de Boer, 60 jaar, arbeider te Drogeham; Egbert Heerkes Witteveen, 41 jaar, arbeider te Drogeham; Binne Kooistra, 35 jaar, veerschipper te Kooten; Evert Dijksterhuis, 45 jaar, koopman te Augustinusga; Roel Bekker, 41 jaar, slager te Kooten; Taede Westra, 52 jaar, Drogeham; Theunis Rinsma en Lammer van der Veen, resp. 52 en 39 jaar, arbeiders te Drogeham.

Hoe het verder ging

- Jakob V. werd op 17 maart 1895 uit de strafgevangenis van Groningen ontslagen. Hij had dus ruim 5 jaar vastgezeten. De man kreeg f 12,14 mee voor reisgeld naar zijn huis in Drogeham.

- Anne Roels Nicolai kwam op 18 januari 1902 te overlijden en is 79 jaar geworden. In de overlijdensakte kunnen we lezen dat hij een ongehuwde zoon was van Roel Mekkes Nicolai en Joutkje Andries van der Veen. Reid van der Ley, oud 60 jaar, landbouwer en Oene Bosma, oud 35 jaar, herbergier, beiden wonende te Drogeham, deden aangifte op het gemeentehuis in Buitenpost.

In 1890 had Nicolai al verteld dat hij zuinig leefde en 'een pot' wilde maken. Het bleek dat hij hier aardig in was geslaagd. Zijn bezittingen werden op 12 maart 1902 publiek verkocht.

In de aangifte voor de successiebelasting staat te lezen dat de waarde van zijn nalatenschap f 32.429,02 was. Voor die tijd betekende dit een flink bedrag. De erfgenamen konden dus wel tevreden zijn, maar ze moesten wel wat geduld hebben. De 'súkeromke' was vrij oud geworden.

Een liedjeszanger en volksdichter

Jan van Salen zong straatliederen met zelfgemaakte teksten over schokkende gebeurtenissen, zoals een moord, een ernstig ongeluk, enzovoort. Voor twee cent liet hij deze ten gehore brengen en de tekst van de liederen had hij voor tien cent te koop. In de latere jaren van de 19e eeuw en in het begin van de 20e eeuw heeft hij vele jaren alles wat er in het oostelijk deel van Fryslân en in het Westerkwartier van Groningen aan gruwelijke voorvallen gebeurde, berijmd en bezongen. Zijn liederen vielen vooral bij de heidebewoners in de smaak.

Men zong ze vaak met volle borst op straat en tijdens het werk op het land. De moordpoging op boer Nicolai te Drogeham was aanleiding om hierop een lied te maken, dat bij dit artikel is afgedrukt. Maar ook de moord op Repke Wijma te Surhuisterveen in 1911 werd waarschijnlijk door hem op rijm

gezet. De eerste regels hiervan waren: "Langs 't Nieuwe kerkhof aan de school / Was de weg met bloed bevlekt". Ruim 20 jaar geleden schreven Geert Bijma en Mient van der Sluis iets over het leven van Jan van Salen in het Nieuwsblad van het Noorden. De liedjeszanger, die in de loop der jaren aan lager wal was geraakt, was een vaste gast in de kroeg van Hiske Landheer-Hoeksma op de heide van Surhuisterveen. Het verhaal ging, wanneer Jan dan aan Hiske om een borrel vroeg en deze kreeg voorgezet, zei hij telkens: "Ik vrees Hiske". Na de zoveelste borrel vroeg Hiske: "Maar waarom vrees je Jan?" Hij zei dan: "Ik vrees, dat ik geen geld bij me heb". Waarop Hiske zei: "Er uit!" Niemand wist waar Jan van Salen woonde en waar hij vandaan kwam. Sommigen wisten te vertellen dat hij een verlopen schoolmeester was en stukjes in de Drachtster Courant schreef. Hij was een zwerver, sliep bij boeren in het hooi of zomaar

onder de blote hemel. Jongens zongen een scheldversje over hem. "Jan van Salen", met zijn bleke wang, is voor de kou niet bang". Hij raakte aan de drank verslaafd en het kwam voor dat hij stomdronken langs de kant van de weg lag.

De achtergrond van Jan van Salen

Om dit aan de weet te komen, werden de registers van de burgerlijke stand geraadpleegd. Hierbij bleek dat hij in 1843 te Leeuwarden werd geboren als zoon van de ongehuwde Anna van Salen. In 1871 trouwde hij met de 23-jarige Aaltje Zeilstra, die woonde te Echten in de gemeente Lemsterland. Het jonge paar ging hier ook wonen en ruim een jaar later werd zoon Jacobus geboren. Na verloop van tijd heeft Jan zijn gezin verlaten en ging hij een zwerfend leven leiden. Jan van Salen was klein van stuk, want in een archiefstuk valt te lezen dat hij, wegens gemis aan lengte, niet in militaire dienst hoefde.

Tragisch einde

In 1912 kwam Van Salen om het leven onder de tram bij Nijega. Op 4 november van dat jaar deden Gosse Sijens, dienaar van politie en Jelke van der Valle, koopman te Nijega, bij de burgerlijke stand aangifte van zijn overlijden. "De liedjeszanger, zonder bekende woonplaats, gehuwd met Aaltje Baukes Zeilstra, was op 2 november, des namiddags te zeven ure, te Nijega overleden".

Het 'Nieuwsblad van Friesland' (De Hepkema's Courant) maakte melding van het dodelijk ongeval. De tekst van het bericht is als volgt:

"NIJEGA (Small.). 4 Nov., 1912. Zaterdagavond werd hier een man door de tram overreden en gedood. Beide beenen waren hem afgereden en de dood moet zeker bijna onmiddellijk zijn gevolgd. 't Bleek te zijn de omstreeks zestigjarige Jan van Salen, in wijden omtrek in Friesland als liedjeszanger en -verkooper bekend. Hij liep aan den verkeerden kant van den weg op een manier alsof hij daar een slaapplaats voor den nacht wilde zoeken. De machinist remde nog met alle macht, doch kon een ongeluk niet meer verhoeden. Dr. Bleeker te Drachten kon bij onderzoek slechts den dood constateren. Omtrent Van Salen vernemen we nog het volgende.

Hij behoorde te Leeuwarden thuis, was daarvoor langen tijd gehuwd en verdiende flink zijn brood. Zijn huwelijksleven was verre van gelukkig; man en vrouw gingen ten laatste van elkander en Jan begon een zwervend leven, dat op deze treurige wijze eindigde. In den laatsten tijd moet hij zich meermalen hebben uitgelaten, dat hij met zich zelf verlegen was, zoodat 't niet onmogelijk is, dat hij een levensmoede daad heeft gepleegd".

Bronnen:

Naast het reeds genoemde:
- Ryksargyf Fryslân (NRA), toegang 18-02.
Dit was een publicatie van de Stichting Oud-Achtkarspelen

PROCES-VERBAAL van de openbare terechtzitting der Arrondissements-Rechtbank te Leeuwarden, bestemd voor de behandeling der strafzaken, op *Woensdag* den *12 februari* 189*0*.

De zitting wordt geopend des voormiddags ten tien uur en verder in het openbaar gehouden.

Tegenwoordig zijn de Heeren *Mrs. J. Butry van Waasten*, Vice-President, *Jr. G. van Nieuwkoop van de Waere & P. Gratama*, Rechter, *Mr. J. P. van Butsum*, Substituut-Officier van Justitie en *Mr. F. J. F. B. m. p.*, Substituut-Griffier.

De Jurawaarder roept op de zaak tusschen den Heer Officier van Justitie en de klager tegen

Jacob
Oud 43 jaar, bakker en vervoer, geboren te Surhuisterveen & woonde te Vroegskamp

ADMINISTRATIE DER GEVANGENISSEN.

BEWIJS VAN ONTSLAG.

De ondergeteekende *Directeur* van de Strafgangen te *Opsummen* verklaart, dat de persoon van *J. van Nieuwkoop*, geboren te *Surhuisterveen*, Provincie *Friesland*, laatst gewoonde hebbende te *Opsummen*, Provincie *Friesland*, oud *43* jaren, van beroep *bakker*, veroordeeld door *de Arrondissementsrechtbank te Leeuwarden* tot *5 jaren* gevangenisstraf, de hem opgelegde straf heeft ondergaan, en heden in vrijheid is gesteld.

Te *Opsummen*, den *11 Maart* 189*5*.
De *Directeur* voornoemd.

Vreeselijk wanbedrijf of poging tot moord op den 67-jarigen A.R. Nicolai, onlangs voorgevallen te Drogeham.

Onder de zinspreuk:

"God ziet alles wat geschied, al zien ook de menschen 't niet".

Wijze: "O God, ik leef in nood".

1.
Komt vrienden, hoort mij aan,
Wat er weer is misdaan,
Een man van Drogeham,
Die tot deez' snoodheid kwam.
Naar Nicolai gaat hij met haastige spoed
En niemand weet wat hem daar henen gaan doet.
De bakker dacht wat nood,
Al bega ik ook een moord,
Geen mens die het ontdekt,
De misdaad blijft bedekt.

2.
Hij klopt nu bij hem aan,
Men laat hem binnengaan,
Vlug stapt hij bij hem in
Met een misdadig zin.
Met Nicolai spreekt hij of 't hem ernst was
Over aardappelen, koeien en over het vlas.
Hij handelt voor 't gewin
Voor hem en zijn gezin,
Er werd dan opgesteld
Een wissel voor het geld.

3.
Maar op het onverwacht
Grijpt hij uit alle macht
O nood, wat bitter lot,
De oude man bij 't strot.
De bakker tracht nu op een lage manier
De oude te worgen, of was het een dier,
Doch deze schreeuwt maar voort
En dit wordt dra gehoord
Door vrouw De Jong, dat mensch,
Bemerkt des bakkers wensch.

4.
Ontsteld liep z'in dit uur
Heel spoedig naar een buur.
'k Geloof het is niet goed
Wat Nicolai ontmoet.
Zij haalde de knecht nu van baas Van der Wal,
Hij zegt dat hij haar spoedig volgen zal.
Met lamplicht gaat men heen
En onder droef geweën,
Want wat hun oog hier ziet
Baart zeker elk verdriet.

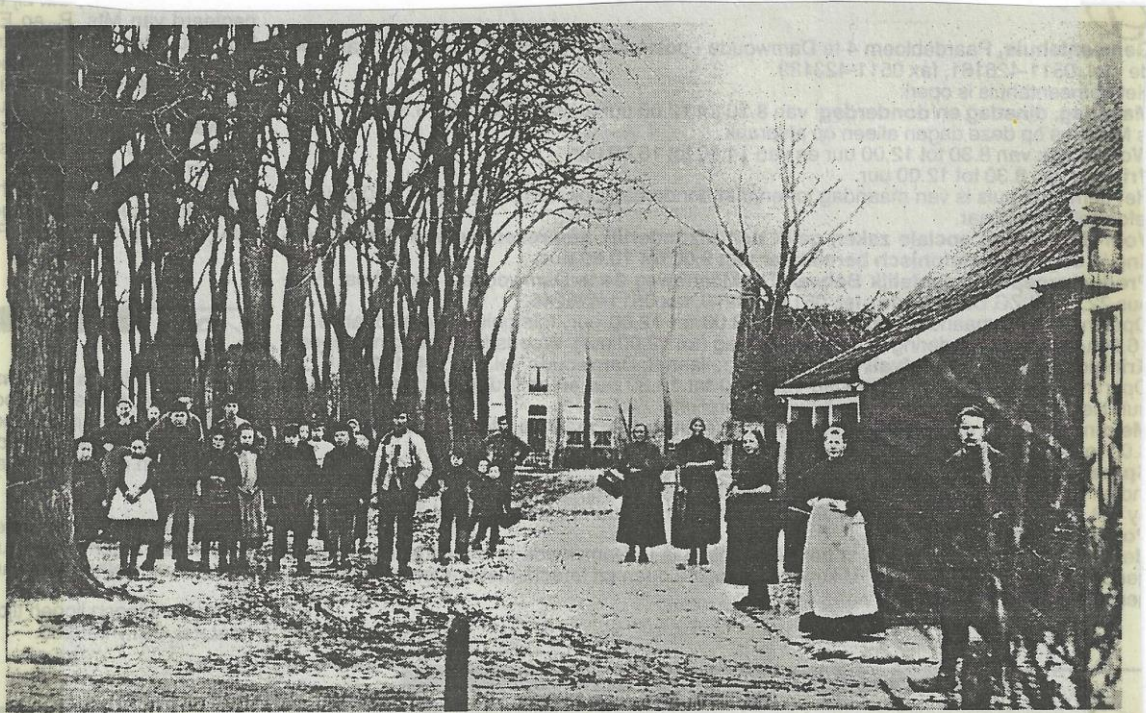
5.
De man was erg bebloed
Toen men hem daar ontmoet.
Men helpt hem in zijn nood,
Hij leeft en is niet dood.
De bakker heeft dus zijn doel niet bereikt
En Nicolai is niet de man die bezwijkt.
Men heeft hem reeds herkend,
Die snode, lage vent.
Men daagt hem voor 't gerecht,
Hier wordt de zaak beslecht.

6.
Getuigen waren daar
Die allen spraken waar,
In dit benauwd geval,
Zoo ook vrouw Van der Wal.
Zij is woonachtig te Kootstertil,
Getuigde hier met een oprechte wil.
Alsook een Van der Lei,
Vrouw Krol was daar ook bij,
Getuig' vrouw Oosterbaan,
Die wijst de waarheid aan.

7.
En bij dit rechtsproces
Was ook een bakker S.,
De Boer en Witteveen
Moesten er ook nog heen.
De beurs van beklagde die was slecht gesteld,
De deurwaarder had hem gemaand om wat geld.
Zoo was dan het besluit
van deze looze gut,
had niemand het gehoord:
Was Nicolai vermoord.

8.
De wanhoop dreef hem aan
Tot d'oude man te gaan
Om zich met booze hand
Te redden uit de schand'.
Heb meelijden, lezer, veroordeel hem niet,
Het noodlot dat dreef hem in 't groote verdriet.
Nu boet hij voor 't misdrijf
Misschien een jaar of vijf.
Beklaag hem in zijn nood
Al is zijn schuld ook groot.

Wordt verkocht door J. van Salen.

Ook hier rechts op de voorgrond café "Het Gouden Wagentje". In het midden valt nog iets van de voormalige hervormde pastorie te zien. (Opname van plm. 1895)